

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

Pe un an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULŪ XLIX.

SĂ PRENUMĂRĂ:

la poște, la librării și pe la înd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancoate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

Nr. 194.

Vineri, 29 Augustu (10 Septemvre).

1886.

Din cauza S-tei sărbători de mână, diarulă nu va apăre până Sâmbătă

In memoria lui Franciscu Schuselka.

II.

BrașovŪ, 28 Augustu, 9 Sept. st. n.

Schuselka devenise federalistă din convingere. Elă era convinsă că prin parlamentarismul și constituționalismul vulgară nu se potă mulțumi și ună poporele monarhiei, era convinsă că o liberă înțelegere a tuturor naționalităților nu este cu puțință, până ce nu i se va garanta fiicăreia în parte libertatea sa individuală-națională și de drept publică. Ficțiunea dualistică despre cele două „națiuni libere” dincăce și dincolo de Laita i se părea ridiculă, fiindcă vedea prea bine, că ceea ce pentru Nemți și Unguri era libertate, pentru celelalte popore era supunere și sclăvia.

Schuselka a caracterizat regimulă din periodulă primă ală dualismului, întemeiată pe egemonia germano-maghiară, numindulă „absolutismă parlamentară”. Acestă absolutismă, dăcea elă, este mai periculosă decâtă absolutismul pronunțat și decâtă nu va fi înlocuită printr’o liberă înțelegere între popore va duce monarhia la peire.

Era în tōmna anului 1868. Mă aflamă în Viena ca studinte la universitate. Vești durerose ne soseau mereu din patriă. Se decretase fusiunea Transilvaniei cu Ungaria. Se desființaseră în modă unilaterală legile, cari garantau egala îndreptățire politică-națională a Româniloră ardeleni. În loculă loră dieta ungară aduse nisce legi, prin cari ni se pregătea din nou sōrtea umilitōre a unui poporă aservitū. Români, cari avură curagiulă a-și esprima în publică nemulțumirea loră cu aceste neașteptate schimbări, erau prigoniți și trași în judecată. În aceste momente de adăncă agitațiune și mahnire aflamă o mângăiere citindū critica drēptă ce-o făcea Franciscu Schuselka în organulă sēu celoră, cari în numele „libertății” voiau să suspendeze și să sugrumă libertatea majorității poporațiunei din monarhia.

Intr’o di m’am decisă sē-lū vizitezū. M’a primită fōrte cordială. L’am felicitatū pentru nobila misiune ce și-a luatū de a apēra cauza asupriților. L’am informatū mai de aprōpe despre cele ce se petreceau în patria mea natală și l’am întreatū decâtă îi convine să publice articuli speciali asupra Transilvaniei, spre a lumina opiniunea publică asupra stărilor de acolo.

„Mi va fi binevenitū” — respuse Schuselka — „dēcă imi vei scrie câtū de multă despre luptele d-vōstre. M’am interesatū în totdeuna de sōrtea Transilvaniei, cu tōte că, mārțuriscū, că mie ca și altora nu ne-a făcutū bună impresiune că deputații, cari au fostū trimiși din Ardēlū în Reichsrath votau orbișū în tōte cestiunile cu guvernulă Schmerling. La 1865 i-am imputatū ministrului Belcredi ca o mare greșelă faptulă, că începuse a părăsi cauza Transilvaniei.”

„Și ce ț-i-a rēspunsū?” îlă întrebai eu.

„Mi-a dīsū că Români din Transilvania nu erau ună factoră de sine stătătoră, pe care guvernulă centrală sē potă conta. Acestă părere a primit’o de sigură dela contrari d-vōstre politici și potē că ea a fostū sprijinită și prin atitudinea prea umilită a conducătoriloră d-vōstre. I-am dīsū că se înșelă în importanța și vitalitatea poporului românū și că sacrificandū autonomia Transilvaniei va crea în acestă țēră o vatră de nemulțumiri, ceea ce nu potē fi nicī în interesulă monarhiei, nicī în acela ală Ungariei.”

„Viitorulă va arăta—continua Schuselka—

că și Belcredi și conservativii maghiari, cari l’au influințatū, au făcutū ună pasū greșitū desprețindū însemnătatea elementului românū, care în timpū așa de scurtă a făcutū progrese uriașe. Acestă însă sē nu vē descurageze, luptați înainte cu bărbăția pentru drepturile ce vi se cuvini ca poporū autohtonū și așa de numerosū și fiți siguri că va veni diua în care dreptatea cauzei vōstre va eși triumfătoră.”

Acestă a fostū prima mea convorbire cu Schuselka. De atunci în cursū de mai mulți ani am colaboratū la fōia sa „die Reform” și cu tōtă deosebirea cea mare de etate s’a stabilitū între noi o legătură de sinceră amiciția.

Nu numai odată mi s’a datū ocaziune de a admira iubirea de dreptate și de adevēră a acestui mare publicistă. Deși, ca omū politicū, scia sē aprețieze greutățile și pedecile de totū felulă, elă nu se descuragia nicī unū momentū în urmărirea nobilului scopū de-a propaga idea libertății și a unirei între poporele monarhiei.

(Unū articulă finală va urma.)

Abdicarea prințului Alexandru.

Sofia, 5 Septemvre. Situațiunea este fōrte încurcată și în același timpū fōrte grea pentru Bulgaria. Situațiunea n’a intratū până acum în nicī o fasă bine distinctă. Dintr’unū momentū într’altulă ea se potē schimba. Toți suntū îngrijii pentru viitorulă principatului bulgară, și nimeni n’a perdutū până acum speranța în lealitatea opiniunei publice a Europei luminate.

A. S. principele Alexandru pare hotăritū a aștepta deschiderea Sobraniei și apoi a lua o hotărire decisivă în privința plecării. Cu tōte acestea în cercurile politice există temeri că principele va părăsi Bulgaria și mai nainte de 11 Septemvre, diua întrunirei Sobraniei. În acestū casū principele se va duce la Lom-Palanca sēu la Vidin și de aci, pe Dunăre, se va îndrepta spre Darmstadt, prin Austria.

Sofia, 6 Septemvre. — Astăzi situațiunea se arată mai limpede și temerile ce se manifestau de 2 zile, din cauza agitațiunei dintre oficeri, începū a dispăre. Mulți oficeri spunea fațișū: Nu vomū lăsa pe prințulă să plece, vomū face unū actū de îndrăsnelă și vomū pedepsi pe toți cei amestecați în conspirațiune.

E adevēratū că șefii armatei, ca Nicolaeff, Popoff, Mutkuroff și Petroff, cari avură astfelū de idei în primulū momentū, după ce intențiunile prințului fură cunoscutē, începū a reflecta asupra consecințelor unei astfelū de purtări și după indemnurile lui Karavelov, Stambulov și Radoslavov, cărora le dete sē înțelgă că în starea actuală a lucrurilor este politică a căuta, ca plecarea prințului, care e irevocabilă, să servescă celū puțină Bulgariei. Numai atunci de comună acordū s’a făcutū demersulă pe lângă consululă Rusiei și colegii sēi, pentru a le supune dorințele Bulgariloră în schimbulă plecării prințului.

Ați diminețā s’a cunoscutū rēspunsulă făcutū de guvernulă rusescū, nu la cererile de Sâmbătă ale guvernului bulgară, dēr la o depeșă personală a prințului adresatā țarului, și scrisă în același înțeles ca dīsele cereri. Sensulă acestui rēspunsū, ală cărui textū îlă aveți, pare că a liniștitū multū spiritele. Se așteptă la unū rēspunsū analogū la demersulă făcutū de guvernulă bulgară. Dēr ceea ce a contribuită a potoli surescitiuniile oficeriloră este visita ce a făcut’o prințulă ați diminețā în casarmă și în lagărū. După ce a asistatū la manevre, prințulă descăleacă și încungiuratū de statulă sēu majorū și de vre-o 150 de ofițeri, făcū istoriculă alegerei sale la tronulă Bulgariei.

„Prin forța lucrurilor, dīse elă, în timpū de câțiva ani de domnie, politica mea fū în opozițiă cu dorințele Rusiei, relativă la acestă țēră, fiindcă acestă politică era națională și independentă. S’a spusū că persōna mea era cauza divergențiloră de idei cari s’au manifestatū între Rusia și Bulgaria. Se va vedea mai târziu, decâtă într’adevērū persōna mea, sēu funcțiunea chiar de principe ală Bulgariei este unū obstacolă pentru înțele-

gereea celoră două țeri, în casulă când Rusia ar urma o politică covērșitōre în Bulgaria. Părăsescū puterea pentru că prezența mea ar putea aduce mari nenorociri pe acestă țēră. Plecū în același timpū cu convingerea că independența vōstră va fi pădită.”

Prințulă apoi a făcutū cunoscutū oficeriloră rēspunsulă consuliloră și adaogă: „Țarulă e unū omū tenace în ideile sale, dēr e unū omū onestū. Elă își va ține cuvēntulă. Vi-lū recomandū vouă, cari mi-ați datū probe de fidelitatea vōstră până la ultimulū momentū de a rămāne muți și de a susține noua stare de lucruri.

„Sciu că plecarea mea vē desperēzā, dēr nu insistati, nu căutați a mă reține, totulă ar fi înzadarū.”

Prințulă a fostū aclamatū. Doi oficeri rēspunseră dīcēndū prințului:

„Fără voi nu va mai fi Bulgaria. Veți reveni în mijloculă nostru.”

Prințulă apoi îmbrățișā mai mulți oficeri, cari îlă luară în brațe și îlă duseră până la calulă sēu.

Prințulă a fostū însoțitū de uralele trupelor. Efectulă acestui discursū va fi fericitū și acum potē avea mare speranță că liniscea nu va fi turburată, afară de noi incidente. Prințulă va trece potē în revistă trupele înainte de plecarea sa, care e apropiētă.

O mare întrunire compusă din miniștri, din persōnagile tuturoră partideloră, printre cari și d. Zankov, și din principalii oficeri, va avea locū la orele 5. Se va alege regența și se va regula compunerea noului ministerū.

Adunarea se va întrun. la 11 Septemvre, va primi numai comunicarea despre abdicarea prințului și va decide rescumpărarea de cătră statū a palaturiloră prințului din Rusciucū și Varna. Pe urmă se va disolva. Nu se vorbește încă de data întrunirei marei adunări naționale, care va alege pe noulū prinț, dēr în ori ce casū nu va avea locū mai înainte de 2 luni.

Proclamațiunea de abdicare.

Etă textulă proclamațiunei de abdicare a prințului Alexandru:

„După ce ne-amū convinsū de tristulă adevērū că plecarea nōstră din Bulgaria va urma stabilirea buneloră relațiunii ale acestei țeri cu Rusia liberatōre, și după ce amū primitū asigurarea împēratului Rusiei că independența, libertatea și drepturile statului nostru vorū rămāne neatrinse și că nimeni nu se va amesteca în acerile sale interioare, declarū poporului meu multū iubitū că renunțū la tronulă Bulgariei, dorindū a proba tuturoră câtū ne suntū de scumpe interesele patriei nōstre și că pentru independența sa suntemū gata a sacrifica totū, chiar ceea ce ne este mai scumpū decâtū vieța.

„Exprimandū mulțumirile nōstre sincere pentru devotamentulă ce mi păstră poporulă în dīlele fericite, precumū și în dīlele triste ce avură să trecă tronulă și poporulă dela sosirea mea în Bulgaria, eșimū din Principatū invocandū pe Dumneșeu până în ultimile dīle pentru ca să dea ajutorulă sēu Bulgariei și să o facă mare și puternică, fericită, unită și neatērnată.

„Numimū ca regenți pe d. Stambulov, Karavelov și Mutkurov.

„Ordonamū tuturoră cetățeniloră bulgară de a se supune ordineloră regenței numite de mine și dispozițiuniloră sale, și de a pădi țerei liniștea pentru a înlătura complicarea situațiunei destulă de dificilă a patriei.

„Dumneșeu să protēgă Bulgaria!

„Datū în reședința nōstră dela Sofia, astăzi, 26 Augustū 1886.

(Semnatū) Alexandru.

Plecarea prințului din Sofia.

Sofia, 7 Septemvre. — 10 ore 40 m. — O mare afluență de populațiune împrejmuște palatulă, trupele garnisōnei, fără arme, formau șirulă în orașū. Oficerii erau în curtea din fața palatului. La patru ore prințulă s’a coboritū în vestibulă, unde erau întruniți funcționarii și diferite persōne cărora prințulă le adresa cuvinte de

adio. Multă lume plângea. In urma prințului veneau consuli puterilor, printre cari și alți Rusiei. Prințul trecu inaintea grupului de oficeri salutându. Nicî unî strigăt nu s'a scos. Prințul se sui în trăsura cu Stambulov. In alte trăsuri veneau miniștrii, regenții și diferite alte personaje. La eșirea din palat mulțimea aclamă pe prinț și aceste aclamări au urmat pe totu cursul orașului. Prințul era în picioare în trăsura cu capul gol. La eșirea din oraș cortegiul a fost din nou aclamat prințul; va sosi mâne după ameză la Lom Palanca.

Sofia, 7 Septemvre. — 11 ore 50 m. sera. — Prințul primind corpul diplomatic de dimineață i mulțumi pentru concursul moral ce i-a dat și pentru sfaturile date în momente dificile. Elu a reamintit că protocolul dela Constantinopolu era una din cauzele principale a abdicării sale, fiindcă acestu protocol a permis inamicilor prințului de a spune că e unu simplu funcționar turcu. *Elu a voit să se întorcă în Bulgaria pentru a părăsi țera în ziua mare din libera sa voință și nu fiindu tratat ca unu răs-făcătoru.*

Prințul a insistat asupra greutății de a governa țera în împrejurările actuale. Dorește să înlătore aceste dificultăți și speră că sforțările sale voru fi încoronate de succes.

Cestiunea bulgară.

„Pester Lloyd“ dela 6 Septemvre se ocupă cu cestiunea bulgară și, după ce face istoricul evenimentelor din Bulgaria dela detronare și până la abdicare, dice că nicăeri nu descopere unu motivu politicu sêu moralu, din care să se esplice cele întemplate. Totul se reduce la o certy între cei doi Alexandri, alu Rusiei și alu Bulgariei.

Impăratul Rusiei nu pôte suferi pe Battenbergul și de aceea — continuă „Pester Lloyd“ — nu pôte rămâne acesta principe alu Bulgariei. Asta i lucru vechiu și deci e pagubă de banii ce i cheltuesc diplomații cu călătoriile lor și de timpul ce se perde cu conferințele lor.

Dacă chintesenta înțelepciunii diplomaților constă într'aceea, d'a dice împăratului Rusiei: „Dómne, facă-se voia ta, precum în Rusia așa și în Bulgaria!“ atunci ei aru fi pututu realiza acesta multu mai simplu.

Fățu cu acesta, se nasce întrebarea, că ore Germania sêu Austro-Ungaria trebuia să declare războiu Rusiei, pentru ca să susțină pe Battenbergul pe tron? Pentru Germania n'avem să răspundem noi; ea își va îngriji însăși de afacerile sale, și până acum și le-a îngrijit foarte bine, fără să i pese de interesul vre-unei alte puteri, numescă-se acesta oricum. Dér pentru Austro-Ungaria trebuie să negăm cu hotărire întrebarea. Parlamentele și delegațiunile în Austria și Ungaria încă aru refusa să aducă vre-o jertfă, cu totă simpatia și adorațiunea pentru prințul Alexandru, pentru că nu mai e îndoială, că în acestu casu amu avu cu totul singuri să purtăm războiul contra Rusiei, deorece Germania în momentul de față — o scimă pozitivă — mai curându ar fi fostu inclinată să renunțe la alianța cu Austro-Ungaria, decâtu să se arunce, umérul la umérul cu noi, într'un războiu contra Rusiei din cauza afacerilor personale bulgare.

Arătându asăder în cele premerse starea de lucruri rușinatore pentru Europa, spre a constata că lumea diplomatică și-a eșit din ținini, e departe de noi d'a pre-

tinde tocmai dela contele Kalnoky, ca elu ca unu modernu Hamletu să o dirégă.

Veți bine, tocmai nobilului conte, când pășind prin imponentele spații ale palatului sêu de pe Ballplatz se opresce inaintea portretului în mărime naturală alu prințului Metternich, pôte să i trecă prin cap gânduri cu totul particulare. Monarhia noastră n'a jucat totdeuna unu astfel de rol ca în acestu momentu. N'avem păreri înalte despre politica prințului Metternich; ea a fost rea și n'a adus bine nici monarhiei noastre, nici Europei, dér a impus, căci prințul scia ce voia și, decât se ntempla ceva în Europa în contra voinții sale, în Italia, în Spania, în Elveția, atunci îndată puneu puternica sa mână și îndrăsnelui i-a stat și aci norocul de partea sa. Ați trebuie să ne mulțamim cu unu roiu multu mai modestu, dér cel puținu acesta trebuie să ne silim a-lu esecuta cu onore și cu hotărire. Dacă în Europa numai avem să vorbim chiaru nimic și pe nimenea să nu mai putemu contraice, atunci fără voință ar trebui să ne întrebăm, pentru ce am cheltuit noi în ultimele doué decenii peste 2000 milioane pentru armată, pentru ce am introdus obligamantul militar generalu și pentru ce acum de curându am votat legea glotelor, care atâtu de adencu lovesce în vieța fiecărei familii? Dacă contele Kalnoky nu se decide a întrebunța mijlocele extreme de putere ale monarhiei, spre a susține pe tronul bulgaru pe prințul battenbergicu, atunci nu i va căde greu a primi pentru acesta absolutiunea de către corpurile politice reprezentative; nu acesta e cestiunea la care începe pentru elu „Hic Rhodus, hic salta“; cestiunea decizitore e: *Ce se va întempla mai departe în Bulgaria după detronarea prințului Alexandru?*

De ani de zile se întempla acolo lucruri atâtu de surprinडे ore, încatu nimenea nu pôte da unu răspuns la acesta cestiune. Dér așteptăm cu hotărire că ministrul nostru de esterne nu va perde din ochi cestiunea principală și, ori cine ar fi pe tronul Bulgariei, nu va permite astfelu de transformări, care vatamă interesele monarhiei noastre, care periclitază rezultatele congresului dela Berlinu, cu atata greutate dobândite, sêu care aru face din ele unu obiectu de nouă transacțiuni și compensațiuni. Dorim și speram că buna intelegere între monarhia noastră și între Rusia să dureze câtu se pôte mai multu, dér tema de unu conflictu cu Rusia nu pôte forma pentru eternitate singurul principiu conducătoru pentru politica estera a monarhiei austro-ungare, și de-aceea ce nu dorim, dér nu e imposibil — s'ar ivi odată momentul decisivu, atunci va fi foarte bine, să ne aducem aminte de răspunsul, ce l'a datu odinoră contele Andrassy unui domn foarte susu situat, cându acesta se espriam îngrijat: „Rușii mi punu formalu pistolul în peptu“. Contele Andrassy răspunde liniștit: „Lasă i să l'lu sloboză, că n'are capsă“.

Ungurii și Cehii.

Se scie că încheierea pactului austro-ungaru a întemplat greutăți în cestiunea vamală și a băncii. Majoritatea parlamentului austriacu a făcutu unele modificări în pactu, de care Ungurii nu vreu să scie nimic. Astfelu încheierea pactului s'a amănat pentru viitoru sesiune parlamentară. Într'aceea pressa cehă se ocupă mereu de cestiunea băncii, ér pressa ungurescă cantă mereu pe vechea córdă, că nu cedeză nimic. Reproducem unele observațiuni dintr'unu recentu articolu alu opoziționalulu „Pesti Naplo“, ce lu aprobă și guvernamentalulu „Pester Lloyd“, căci după cum dice acesta în asemenea cestiuni nu există deosebire de partidă. Ob-

servațiunile lui „Pesti Naplo“ sunt foarte interesante, din pricină că atinge și cestiunea federalismului, de care Ungurii fugu ca dracu de tămăia. Etă ce scie foia ungurescă:

„Cehii au făcutu din cestiunea băncii o cestiune principiară; ea e și pentru noi o cestiune principiară. Ungaria este unu stat „unitar“, a căru limbă de stat înarticulată în legi este cea ungurescă, noi nu introducem aci nici unu federalism și autonomia Croației este circumscrișă; finacele și băncile nu intră în cadrul ei. Pe monetele unguresci este numai încrustare ungurescă și pe o parte a notelor de stat comune numai tipărire ungurescă; și nici la notele de bancă nu pôte fi altfel. Acesta-i dreptul nostru, la elu ținem stransu. Celelalte reguleze și-le Cehii cu guvernul și cu legislațiunea lor. Tisza a creatu în anul 1877 o nouă afacere comună pe de cece ani: dualismul băncii. Cestiunea e clară: sêu o bancă dualistică, sêu o bancă ungurescă de sine stătore. Banca dualistă presupune doué direcțiuni deopotrivă îndreptăite, care stau una cu alta în legătură organică, ér nu trei, patru, de cece sêu douăzeci de direcțiuni. De aceea organismul băncii nu se pôte face obiectu de experimente federaliste, căci în acestu casu Ungaria s'ar întorce dinspre banca comună, fiindcă nu pôte permite a se introduce în viile sale filoxera federalismului. De aceea, ce dotațiune primesce filiala din Praga și cum se satisfac prin bancă pretențiunile de creditu ale Cehilor, nu ne interesază, fiindcă pe noi nu ne privesce acesta; noi avem numai problema d'a fixa în lege, ca dotațiunea Ungariei să fiă corăspunditore și banii să nu se pôte căra din Budapesta, ci în faptă să se întrebunțeze pentru inviozarea comerțului nostru. Suntem cu tôte astea convinși, că pretențiunilor de creditu și naturii economice a țerii noastre nu corăspunde nici bancă dualistă comună, cu atâtu mai puținu o bancă federalistă. Și decât opozițiunea Cehilor în cestiunea băncii ar fi să ducă la înființarea băncii unguresci de sine stătore, atunci amu datora Cehilor numai mulțamită. Cererilor lor însă nu le vom da consimțemantul nostru, decât acestea se formuléză în Reichsrath atâtu de aspru, ca în adunările alegătorilor. De orece noi considerăm sinceritatea ca cea mai bună politică, amu făcutu aceste observațiuni mai nainte, nu din intențiune dușmănoșă, ci amicală. Căci nu vrem să venim în conflict cu nici o națiune vecină și contăm pe alianța nedivisată a Austriei tocmai așa precum acesta se pôte sprijini totdeuna pe întreaga Ungaria „unitară“.

SCRILE DILEI.

Să scia că d. Leopold Ludwig, fabricantu din Brașov, a cerut consiliului comună din București unu locu pe care să clădescă o fabrică, stramutându acolo instalațiunile sële dela Brașov, Consiliul comună, discutându acesta cerere, a admis a se ceda d-lui Ludwig cu suma de 5000 lei terenul comunu rămas din vechea țere de pe splaiul stangu alu Dâmboviței, vis-a-vis de abatoriu, cuprinđendu o suprafață de 9954 m. p., 25 și cu condițiunile următoare: 1) D. Ludwig să fiă îndatorat ca, în termenul de unu an dela data cesiunii, să aibă construită pe acestu teren o fabrică de țesaturu de lână, care să ocupe cel mai puținu 50 lucrători români pe zi, condițiune care nefiindu îndeplinite cesiunea locului să rămână ca nulă și neavenită și terenul să reintre în proprietatea orașului. 2) Fabrica să se construiască după planul presintate de d.

FOILETONU.

Slăbicu nî

(de N. Trimbițoiu)

D-lu Curcubetu de 7 săptămâni s'a insurat, făcându-se gazdă de casă. Multu s'a cugetat până a făcutu acestu pasu, a și luat pe d-ra Popeni, firesce mai întâiu a cerut o și la întrebarea că ce oficiu are, răspunde că e funcționar la magistratu, căci tôte scrisorile trecu prin mâna lui, — cari trebuie să se decopieze.

Nu a fostu dedatu cu vieța familiară, asăderă a trebuit multe să suferi dela iubita sa; dér mai târziu cugetă: „nu voi mai suferi, eu sunt domn și eu trebuie să fiu mai mare.“

Intr'o zi eșindu dela oficiu, nu merse acasă punctu la 12 ore, ci cam întârziă până la 1 1/2 ore, unde? nu se scie.

Nevasta sa, care până atunci l'a așteptat cu prânzul gata, când d-lu Curcubetu intră în casă îi dise cu gură mare: „Unde ai fostu? Ce-ai făcutu? Pe unde ai umblat? N'ai sciutu că prânzul e gata? Acum mănca!“

Cu aceste puse prânzul pe masă, constătătoru din: supă de țeței, carne cu întinsătură, curechi și friptură de gască.

De necăzu și ca să se arate pre sine mai mare

în casă, supra o sorbi totă, carnea totă așa, să puse și la curechi pre care încă îl impuțină de jumătate, dér cu mare părere de rēu trebui să vedă că favorita friptură de gască nu o mai pôte mânca, fiind deja sātul. Incepă deci a fuma grosu din pipă.

Dómna totu aștepta să începă odată și la friptură, căci scia că i place, dér vedendu că nu se mai apucă dise:

„Pentru ce nu mănca? Altădată îți plăcea friptura ér acum nu? Nu, că cine scie unde ai fostu până acum, de ai mănca, ai beut și ți-ai petrecut, și acum vi la mine sātul. Pune-te îndată și mănca tot!“

Elu în locu să mănca, dorindu să vedă ce va mai fi, nu răspunde nimic, ci fuma grosu, ținendu picioarele încruciate și uitându-se la fum.

Atata i-a trebuit dómnei, și dise: „Tu nu te legitimezi inaintea mea? Ba încă imi faci în ciudă? Pentru ce mai luat, decât faci cu mine așa? Când mai luat ai dis că mă iubesc, acum îți bați joc de mine? Vai sêraca de mine! Vai amărta de mine! Vai pustiita de mine! Dómne scapă-mă de acestu tiranu! Ne mai putendu dice nimic, să lăsă pe fotoliu.

D-lu Curcubetu, care nu dicea nici unu cuvântu, nu scia ce să facă? să ridă sêu să se roge de ertare. În fine se lăsă de amendoué aceste, se decise ca mai bine să tacă.

Nu avu multă vreme însă de cugetat, căci dómna

sa se sculă de pe fotoliu dicendu: „Aha! tu nu dici nimic, când veți că de slabă ce suntu nu mai pot sta pe picioare, ci era gata să mai moru de pe partea ta! Dér sciu eu ce se face: fotoliul alu meu, scaunele sunt ale mele, totu ce e în casă este alu meu, ba încă și ghețele din picioarele tale sunt ale mele, căci eu le am cumpărat; tôte le voi duce și te voi lăsa singuru, apoi trăscesc cum îți place. Atunci vei vedea câtu de bine e a nu-ți stima și onora femeea.

Aceste dicendu se duse în cealaltă odaia, se îmbracă că se plece și uitându-se pentru ultima oră în oglindă, se vadă ce face — bărbatul sêu, și vedendu că elu se află totu în aceea poziție, plecă luându și remas bun dela iubitul sêu cu cuvintele următoare:

„Preste o oră va veni carul insoțit de comisarul de poliție, să ducă totu ce e alu meu din casă, și trânti ușa încatu se spaimăntă d-lu Curcubetu, care chiaru atunci era să se scole de pe scaun și să-o cheme înapoi, dér vedendu-o că nu merge dreptu înainte, ci se opresce ca să l'lu mai privească odată, sêu spunend mai dreptu, să vadă, nu cumva a plecatu după dânsa, érăși se puse pe scaun, așteptându și finitul comediei, care din glumă subțire să făcu grosă.

Nu preste multu iubita sa, care l'a fost lăsatu, érăși se întorse acasă și de bucuria, era să se roge de ertare, dér dorindu să vedă comedia întregă se reținu și de astădată.

Ludwig și aprobate de primăria. 3) Valoarea locului, în sumă de 5000 lei, se o verse la casa comunală, în patru rate anuale, cu începere dela întâiul an, după punerea în exploatare a fabricii. Totdeodată consiliul decide ca primăria să denunțe contractul de închiriere existent pentru locul în cesiune, decât d. Ludwig va accepta espusele condițiuni. Fabrica de a cărei strămutare e vorba se află în strada Blumenau, 238 (Brașov) și a espus la espozițiunea dela Brașov, sub numele d-lui Augustin Ludwig.

—x—

Cu ocaziunea intrării delegațiunilor, ministrul comun de războiu va discuta cu acelea mijlocele d'a se da trupelor o a doua mâncare caldă după modelul francez. Bine ar fi să li se dea de două ori pe zi mâncare cu carne, cum se dă trupelor în România.

—x—

Causa vice-protopopului Petru Vlassa din Indol ca »delictu de agitațiune«, ce se trăgănesce de atata timp, precum se vede din pricina »temeiniciei« acusațiunii, se va pertracta la tribunalul din Turda în 18 Septembrie n. la 9 ore înainte de amăzi.

—x—

Cunoscutul istoriograf și filo-român, profesorul Dr. Pič din Praga, se află de câte-va zile în Cernăuți, unde studiază unele documente aflate în arhiva comitetului țerei, în arhiva fondului religionar și la persoane private, scrie »Națiunea«.

—x—

Foia oficială din Viena publică următoarea telegramă din Dorna: Cu ocaziunea pertractării casului de turburare a posesiunii între fondul religionar al Bucovinei și între comuna Borgotihă din Ardeal în partea pădurosă Poiana Stampii, comisiunea judiciară trimisă acolo din Vatra Dornii, adjunctul Skiniutza, reprezentantul procuraturii financiare, Dr. Kehlmann, pe când voia să examineze locul din certă a fost impedit cu forța pe pământul austriac de către br. Banffy, fișpanul comitatului Bistrița, care apără cu 35 de gendarmi ungurești sub comanda unui sublocotenent.

—x—

Correspondentul din Timișoara al ziarului »Egyetértés« spune ca sigur, că contrariu scirilor răspândite, în înțelesul cărora ar fi fost să se întrunească congresul bisericii sârbesci pe la finea lui Octombrie la Carlovit, — congresul nu se va întruni în anul acesta. În sinodul episcopesc, conchemat pentru 15 Septembrie la Carlovit, se va întregi scaunul episcopesc vacant al Verșetului.

—x—

La Congresul anti-semitic din București România e reprezentată de d-nii Ed. Gherghel, senator, căpitanul Moroiu, Cristu Negoescu, profesor, I. Polichroniadi, directorul ziarului »Deșteptarea«, și d. Butculescu, deputat. Mai sunt reprezentanți din Fălțiceni, Craiova, Pitești, Giurgiu, Târgoviște și alte orașe. Din străinătate au sosit: D-nii Jacques de Rier din Franța, Zdenko Klebelsberg, Komlóssy Ferencz și Adam Petroczy din Ungaria.

De pe la Reghinul săsesc, August 1886.

Vedă cu surprindere că nu vi s'a scris de aici nimic despre edificiul scolar. Acesta e nou, căci în anul trecut inspectorul regesc amenințase cu închiderea școlii de cumva se va mai începe învățământul în zidurile cele vechi; banii dela celea 1—2 petreceri de veră

incurși nu au fost de ajuns ci a trebuit Rev. d. protopop din alți seu propriu a sacrifica, asemenea și domnul avocat P. Barbu spre a vedea terminat edificiul scolar. Acela s'a terminat cu ajutorul Provedinței și cu a omenilor, în cari se încrede națiunea și superioritatea, și astăzi emulează cu celelalte edificii scolare a celorlalte națiuni din Reghin.

De câte ori mai fericit ar fi fost acest ținut românesc, decât ar fi fost într'insul omeni de lumea nouă, harem cu 15 ani înainte de asta. Decă nu au fost atunci, avem acum, și cu toate acestea cu tot zelul și abnegațiunea și stăruința omenilor prezenți înă stăm cu câteva decenii înderptul altora din acest oraș și ținut românesc; der pentru aceea nu-i de desperat, căci provedința divină ni-a trimis și dat omen, pe cari acest ținut de-i va urma și asculta în scurtă timp Românul și-a ajuns scopul, căci și până acum nu a fost pe aci Românul cel din urmă.

Cu adevărat zel apostolic și abnegațiune din război lucră și va lucra Rev. d. protopop gr. cat. Basiliu Rațiu, carele cu manierele sale plăcute, cu tactica, cu purtarea și cu zelul seu pune în uimire și ține în respect și pe străini, mai încolo zelosul și activul Barbu, totu asemenea bun Român sunt Eug. Crișianu, Dr. Ceușianu și alți mulți din Reghin, cari laolaltă cu ceilalți omeni cu carte din loc, și giuru, punându-se în conțelegere pot storce respect dela celelalte naționalități, numai să voiescă și să fiă uniți în sêmțiri și în cugete, precum țice poetul.

Decă inteligența română din Reghin și giurul seu va pune umăr la umăr se va uni laolaltă în causele naționale — nu mai este nimic de dorit, cu atât mai vârtos că precum pe airea așa și aici — și încă nu numai aci în oraș — sunt și din seculul frumos adevărate Române, cu simțeminte nobile, cari îmbrățișează și cu bucuria se interesază de cauza Românului, — ba și în provinciă precum se pôte lua de modelu dâna Livia Șandor născută Popu; acestora la toți le doresc sănătate și bună înțelegere ca, cu toții dimpreună să conlucre la edificarea marelui edificiu național ce se recere a se înființa în acest ținut curat românesc.

Călătorul.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

SOFIA, 7 Septembrie. — Prințul Alexandru a primit corpul diplomatic, căruia îi mulțăm pentru sprijinul moral ce i-a dat, făc mențiune de protocolul din Constantinopol, care e una din causele principale ale abdicării sale. Prințul s'a reîntors de aceea, pentru că ca om liber și cu voință liberă se părăsesc țera. Proclamațiunea prințului mulțămesce poporul bulgar pentru alipirea ce i-a dovedit-o, numesc pe Stambulov, Mutkurov și Caravelov regenți, recomandă menținerea ordinei spre a se evita încurături, după ce și așa patria se află într'o grea situațiune. S'era părăsi prințul palatul, se sui cu Stambulov în trasură și în ovațiuni poporului plecă la Lempalanca, unde sosese aji dnpă amăzi.

BUCUREȘTI, 8 Septembrie. — O scire gravă primesce din Belgrad »Românul«: Partida raso-filă din capitala Serbiei, gelosă, se vede, de cele petrecute la Sofia, ar fi pregătit aceiași înscenare și acolo. În public pare că domnesce o mare nedumerire despre starea lucrurilor și despre ceea ce pôte să aducă ziua de mâine, și pe fața onora se cetesce îngrijirea ér pe fața altora neliniștea și nerăbdarea.

DIVERSE.

Lucruri de artă. — »Revista Politică« din Bucovina scrie următoarele: Zilele acestea s'au expedit la Cernăuți câte-va obiecte de artă lucrate de parochul Severu Orbanu. Aceste obiecte de artă sunt un șahu, o cruce și un cuțit de hârtia. Atragem atențiunea publicului acestor asupra obiecte, care trebuie să fie vedute și admirate, căci toate sunt lucrate de mâna d-lui Severu Orbanu, cu ornamente săpate în lemn cu deosebit gust și precisiune. Șahul este o lucrare atât de gingașă în felul seu, încât privești cu mare plăcere și mulțămire figurile și măiestria lor executare. Figurile regelui și a reginei sunt portretele regelui Carol și reginei Elisabeta, foarte bine nemerite și executate; pionii (Bauern) sunt figuri energice și frumoșe de dorobanțucan; alergătorii sunt vânători dii armata română, ér turnurile represintă cele patru întăriri luate de Român în ultimul războiu, și pörtă pe flamurele lor inscripțiunile: Plevna, Grivița, Rahova, Vidin: Visitatorii expozițiunii se vor opri cu mulțămire lângă acest obiect. Der totu atât de măiastră este crucea și cuțitul. Crucea cu chipul lui Christos, a Maicei Dom-

nului și a sfinței Treimi este săpată în lemn de soc cu deosebită măiestrie și gust, frunțele minunate tăiate în lemn, ce împodobesc și postamentul precum și inscripția Nihil sine Deo de la piciorul Mântuitorului te opresc locului și nevrendu admiri acest lucru de artă. Decă considerăm, că părintele Severu Orbanu nu a învățat nicăieri sculptura în lemn, cum că este autodidact în această privință, și cum că numai cuțitul seu și o mică daltă produce aceste lucrări de măiestrie, atât valoarea acestor lucrări cât și a părintelui Orbanu creștea înaintea ochilor nostri. Incă odată atragem atențiunea publicului asupra acestor obiecte, cari nu ne indoim că vor fi premiate la expozițiă.

Un Român în sclăvia turcescă. — Ziarul »Galații« comunică, că în 24 curentu a intrat în Galați un Român, care a stat 21 de ani în slăvia. Acest Român se născu în satul Tanacu, județul Vaslui. În etate de 5—6 ani fu furat de un Turcu și dus în Asia mică la Trapezonda și ținut în sclăvia 21 de ani. Nisce călugări greci au voit să-l răscumpere, der răpitorul nu voi să-l vândă cu nici un preț. Aceiași călugări îl liberară acum în urmă preparându-i mijlocele spre a puté fugi și apoi îl provădură cu un pașaport falsu turcescu, cu care bietul Vasile din Vaslui se întorse la Odesa și de aci la Galați. Dus în Asia mică fu turcit și i se dădu numele de Omeru. Vasile Omeru, sosindu în Galați, ceru să fiă dus la d. prefectu, care se informă asupra trecutului lui prin ajutorul unui interpret, căci Vasile Omeru nu mai scie decât câteva cuvinte romanesce, precum: ferestră, ușă, casă, apă, tată, mamă etc. El nu scie numele seu de familie și nu puté indica siguru etatea în care fu răpitu. D. prefectu a telegrafiat imediat prefecturei din Vaslui, cerendu informațiuni.

Cutremur de pământ. — Cutremurul de pământ ce s'a simțit în zilele trecute în Grecia, este unul din cele mai îngrozitoare ce a lovită această țera. Dela Larisa și până la capul Matapan, și dela Corfu și până la Sunlum, n'a scăpat nici un oraș și nici un sat de efectele lui. Au fost trei sgduitură de pământ în direcțiunea dela Sud-Vest spre Nord-Est, cari au dăinuit aproape 25 de secunde fiăcare. Este de observat că, pe timpul nopții când s'a produs acest fenomen, presiunea barometrică a fost în Grecia mai mică decât în oricare altă parte a Europei, ceea ce dovedesce odată mai mult că cutremurele de pământ se întemplantă câteodată și când presiunea atmosferică este foarte slabă. Efectele cele mai desastruase au fost constatate în partea de Sud-Vest a Moreei, unde s'au distrus orașe întregi. La Filiara au fost scose 73 cadavre de sub ruine. Este de temut că numărul victimelor în totă Grecia se va urca la cel puțin 300. Guvernul din Atena a trimis îndată ajutor în toate părțile. Dintr'unu memoriu al profesorului Palmieri din Neapole, reese că cutremurile de pământ din Grecia au coincidat cu o sporire a activității vulcanice a Vesuvului. De fapt, în același timp, când se produceau sgduitură de pământ la Filiara, la Gargagliano și în alte părți, Vesuvul aruncă mare de lavă la o înălțime enormă. Se pare că centrul cutremurilor de pământ constatate în Grecia, a fost în mare, la deșce leghe spre sud-est de Zante, ia un punct unde cablul telegrafic a fost rupt. Ultimele informațiuni spun că mai toate casele din Catacolo și Pyrgos sunt în ruină, împreună cu catedrala acestui din urmă oraș. Patras și toate insulele Ionice, în deosebi Corfu, unde înălțimea edificiilor face ca cutremurile de pământ să fiă foarte periculoșe, au suferit de asemenea foarte mult.

Abdicarea lui Alexandru. — Pe când în marele teatru al lumei afacerea lui Alexandru al Bulgariei încă totu ține în lântuită atențiunea generală, veselul popor al actorilor dela teatru vienesu a exploatat această actualitate politică pentru o frumoșă glumă de culisse, ce ni-o istoriscesc »Vorstadt-Zeitung«. Când Alexandru Girardi, unicul stăpânitor comicu, voi să intre într'o seră din săptămăna trecută în garderoba sa, întelni la intrare trei figuri învălitate de nu se cunoseau. Una din ele îi imănă o foie de hârtia scrisă și o cerusă, și toate trei îi strigară unison: »Să abdică, Alexandre!« Fară să facă vre-o mină, Girardi luă creionul și scrisc sub documentu »Dumneșeu se protégă teatrul vienesu!—Alexandru.« După acesta se informă dela unul din cei învăliți, în care recunosc îndată pe colegul seu Ioseffy, când plecă la Lemberg cel mai apropiat trenu. Ambasada rusă deocamdată nu s'a amestecat în afacere, cu toate astea se pare că Alțea Sa comică Girardi și fără de asta se simte sigur pe tron.

Numere singurate a 5 cr. din »Gazeta Transilvaniei« se pot cumpăra în totungeira lui I. GROSS, și în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.

Editor: Iacobu Mureșianu.

Redactor responsabilu Dr. Aurel Mureșianu

Cum intră în casă, dâmnă-sa încep:

»Ai vrea să mă duc, ha? der nu mă voi duce, aci voi sedé, să vedă ce-mi vei face. Tu să mă faci să părăsesc casa acésta? Oh, Dâmnă! pentru ce mai lăsat? Mai bine ia-mă de pe lume. »Dicend vre-o câte-va »au« și »vai« se lăsa leșinată pe fotoliu.

Mai multu nu puté suferi d-lu Curcubetu. Aruncă iute pipa, luă o sticlă de pe dulap, se duse la nevastă-sa și țise:

»Iartă-mă, dragă, că nu voi mai face așa, și până îți voi spune unde am fost, trage din sticla acésta miros de oțet pe nasu.«

»Der — unde-ai — fost?«

»Am fost, dragă la croitor și-am tocmit să-ți fac haine de ziua numelui tâu, ertă-mă dragă și te scâla.

»Du-te și mănâncă totu de pe masă.«

Se duse d-lu Curcubetu și mănă totu de pe masă După aceea ér veni și întrebă.

Mai mănâncă-te, dragă?

»Ba nu mă mai mănâncă, numai să mergem la croitor să-mi aleg eu haina.«

»Bine dragă, der pentru ce strâmbi așa din nasu?»

»Pentru că tu în loc de oțet ai adus sticla cu petrolu.«

Grădisce, August 1886.

Cursul la bursa de Viena
din 7 Septembrie st. n. 1886.

Rentă de aur 4%	107.55	Bonuri croato-slavone	105.—
Rentă de hârtie 5%	94.70	Despăgubire p. dijma de vin ung.	99.75
Imprumutul căilor ferate ungare	—	Imprumutul cu premiu ung.	121.—
Amortizarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (1-ma emisiune)	100.40	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	127.—
Amortizarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (2-a emisiune)	—	Renta de hârtie austriacă	84.75
Amortizarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (3-a emisiune)	—	Renta de arg. austr.	85.30
Bonuri rurale ungare	105.50	Renta de aur austr.	118.50
Bonuri cu cl. de sortare	105.25	Losurile din 1860	140.30
Bonuri rurale Banat-Timșu	105.25	Acțiunile băncel austro-ungare	863.—
Bonuri cu cl. de sortare	105.25	Act. băncel de credit ung.	288.—
Bonuri rurale transilvane	105.25	Act. băncel de credit austr.	278.10
		Argintul — Galbini împărțesc	5.95
		Napoleon-d'ori	9.98
		Mărci 100 imp. germ.	61.70
		Londra 10 Livres sterlinge	126.05

Bursa de București.

Cota oficială dela 27 August st. v. 1886.

	Cump.	vând.
Renta română (5%)	93—	94—
Renta rom. amort. (5%)	95—	96—
convert. (6%)	87 ¹ / ₂	88 ¹ / ₂
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	32—	35—
Credit fonc. rural (7%)	103 ¹ / ₂	104—
" " (5%)	87—	88—
" " urban (7%)	100—	101—
" " (6%)	92—	93—
" " (5%)	82—	83—
Banca națională a României 500 Lei	1010	1035
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
" " Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	13.75	14.25
Bancnote austriace contra aur.	2.01	2.02

Cursul pieței Brașov

din 7 Septembrie st. n. 1886

	Cump.	Vând.
Bancnote românești	8.68	8.72
Argint românesc	8.57	8.62
Napoleon-d'ori	9.96	9.99
Lire turcesci	11.27	11.30
Imperiali	10.26	10.29
Galbeni	5.88	5.92
Scrisurile fonc. »Albina»	100.50	101.50
Ruble Rusești	121 ¹ / ₂	122 ¹ / ₂
Discontul	7—10 % pe an.	

Nr. 685/1886.

Publicațiune.

In 27 Septembrie st. n. a. c. la 10 ore a. m. se va ține în comuna Cugieriu (Kudsir, comitatul Huniădorei) prin unu delegat alu subscrisului comitetu licitațiune minuendă pentru edificarea unei școle elementare cu patru clase în comuna numită.

Acesta se aduce la cunoștință publică cu acel adaus, cum-că fie-care licitantu are să depună 5% din prețulu de esclamare statoritu cu 8525 fl. v. a.

Materialulu de pără, cărămidă și nășip, ce-lu prestază întregu comuna Cugieriu, nu se cuprinde în suma de susu.

Oferte în scrisu provădute cu vadiu se primescu până la începerea licitațiunei de cătră președintele eforiei școlei grănițarești din Cugieriu.

Planulu, devisulu, preliminarulu și condițiunile speciali de edificare stau spre intuițiune până în 18 l. c. la subscrisulu comitetu administrativu (Strada Urezului Nr. 6.) ér din 19—27 l. c. la eforia școlară grănițarească din Cugieriu.

Sibiu, în 7 Septembrie 1886.

Comitetulu administratoru de fondulu școlasticu alu fostiloru grănițeri din regimentulu I. român.

1—3

5761/1886. t. k. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhirre teszi, hogy Steriu Constantin végrehajatonak Botfalvi Hromm Iános végrehajtást szenvedő elleni 2700 írt. tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyben, a brassói kir. törvényszék területén levő, a Botfalva határán fekvő Botfalvi 1255 sz. tjkv. A a + 1 — 18 rendszámú fekvőkre az árverést 578 írt. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenti ingatlanok az 1886. évi Oktober hó 19-ik napján d. e. 9 órakor Botfalu íródjában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becserának 10%-át, végrehajtató és képviselője kivételével készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3.333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Brassóban, 1886. évi Julius hó 24-én napján.

A kir. törvényszék mint tkkvi hatóság.

Bisztray,
h. elnök.

Jakab Alajos,
jegyző.

CANCELARIA NEGRUȚIU.

în Gherla — Sz. Ujvár — (Transilvania.)

DESCHIDE ABONAMENTE PE ANULŪ 1886 LA:

„Amiculū Familiei.“ Diarū beletristicū și enciclopedicū-literarū cu ilustrațiuni. Va eși în 1-a și a 15-a și a unei în numerū câte 2—3 cōle; și va publica poesii, romanuri, romane, schițe, piese teatrale, studii sociale, asticoli scientifici, amănunte de instrucțiune și distracțiune ș. a. Prețulu de abonamentu pe anulū întregū e 4 fl. pentru România 10 franci plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

„Preutulū Românū.“ Diarū bisericescū, școlasticū și literarū. Va eși în broșuri lunare câte 2³/₄—3¹/₄ cōle; și va publica articuli din sfera tuturorū sciințelorū teologice și între acestea de predici pe Dumineci, sērbatori și diverse ocațiuni, mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. Prețulu de abonamentu pe anulū întregū e 4 fl., pentru România 10 franci plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

Abonanții primesc unele premii de valōre și-și potū procura cu prețuri forte reduse tōte opurile din ediția nōstră.

— **Colectanții primescu gratis alu patrulea exemplarū.** —

Totū acolo au apărutū și se află de vândare:

Biblioteca „Săteanului Românū.“ Cartea I. II., III., IV. cuprindū materii forte interesante și amuzante. Prețulu la tōte patru 1 fl.; câte una deosebitū 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii forte interesante și amuzante. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică tinutā în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicoară. prof. gimn. Cu portretulu M. S. Regina României. Preț. 15 cr.

Colectă de Recepte din economiā, industriā, comerțu și chemie, pentru economi, industriași și comercianți. Prețulu 50 cr.

Apologiā. Discușiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Romāni, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. Partea I. Paulū Hunfalvy despre cronica lui Georgiu Gabr. Sincai. Prețulu 30 cr.

Renascerea limbei romānești în vorbire și scriere, invederitā și apreatā de Dr. Gregoriu Silași. Broșura I., II., III. Prețulu broșurii I., II. câte 40 cr.; broșura III. 30 cr. Tōte trei împreună costă 1 fl.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De V. G. Borgovanū. Prețulu 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumū de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulu redusū (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și violele, poesii populare culese și adnotate de Ioanū Popū Reteganulū. Unū volumū din 14 cōle. Prețulu 60. cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediā în 5 acte, după Euripide, tradusā în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediā în 5 acte, după Euripide, tradusā în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Branda sēu nunta fatală. Schițe din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețulu 20 cr.

Elū trebuie să se însōre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețulu 25 cr.

Puterea amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinarū. Prețulu 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețulu 30 cr.

Herman și Dorotea, după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morar. Prețulu 50 cr.

Economia pentru școlele populare de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 30 cr.

Petulantulū. Comediā în 5 acte, după Aug. Kotzebue, tradusā de Ioanū St. Șuluțin. Prețulu 30 cr.

Probitatea în copilăria. Schiță din sfera educațiunii, după Ernest Legouvé, membru alu academiei franceze. Prețulu 10 cr.

Nu mē uita. Colectiune de versuri funebreale, urmate de ierțiciāni, epitații ș. a. Prețulu 50 cr.

Tesaurulū dela Petrosa sēu Cloșca cu puilū ei de aurū. Studiu arhilogicū, de Dionisiu O. Olinescu. Prețulu 20 cr.

Indreptarū teoreticū și practicū pentru învățămēntulū intuitivū în folosulū elevilorū normalū (preparandiali), alū învățatorilorū și alū altorū bărbați de școlă, de V. Gr. Borgovanū, profesorū preparandialū. Gherla. Imprimeria „Aurora.“ 1885. Prețulu unui exemplarū cu porto francatū 1 fl. 80 cr. Acestū opū cu devisa: „Totū ce putemū arēta, să arētāmū pruncilorū!“ — este dedicatū educatorilorū și învățatorilorū, plāpāndei generațiunii a plāpāndei generațiunii a poporului romānū, a acelui poporū, ce s'a luptatū mai multū pentru limbă decātū pentru viață. Edițiunea acestui manualū în octavū mare cuprindēndū 341 pagini, tiparū garmondū e frumōsā și tare plăcutā ochiului. În modesta nōstră literaturā pedagogicā, nu aflāmū nici unū opū, nici unū manualū întocmitū după lipsele școlilorū nōstre în mēsura, în care este acesta; și trebuie să constatāmū cu

plăcere, că autorulū la redactarea acestui manualū a desvoltatū multū zelū împreunatū cu o rară diligență intențiune sinceră însoțitā de unū studiu seriosū și îndelungatū prin ce s'a făcutū demnū de lauda și sprijinirea publicului romānū, mai alesū a celorū în prima linie interesați, cărora nu hesitāmū nici unū momentū a-lū recomanda cu tōtā căldura.

Manualū de gramatica limbiei romāne pentru școlele populare în trei cursuri, de Maximū Popū, profesorū la gimnasiulū din Năsēudū. Prețulu 30 cr.

Manualū de stupăritū, de Ioanū Costinū. Cu 36 figurī explicative. Prețulu cu porto francatū 70 cr

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Miculū Mărgăritarū sufletescū. Cărticicā de rugăciuni și cântări bisericesci frumōsū ilustratā, pentru pruncī școlari de ambe sexele. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericesci. Prețulu unui exemplarū broșuratū e 15 cr. legatū 22 cr. legatū în pānzā 26 cr.; 50 de exemplare broșate 6 fl., legate 9 fl., legate în pānzā 12 fl.; 100 exemplare broșurate 10 fl., legate 17 fl., legate în pānzā 22 fl.

Cărticicā de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe sexele. Cu mai multe icōne frumōse. Prețulu unui exemplarū trimisū franco e 10 cr.; 50 exemplare 3 fl. 100 exemplare 5 fl. (Edițiune pentru greco-catolici și altă edițiune pentru greco-orientali. Sē se noteze: care edițiune sē cere.)

Visulū prē santei vergure Maria, a Nāscētorei de Dumneșeu, urmatū de mai multe rugăciuni frumōse. Cu mai multe icōne frumōse. Prețulu unui exemplarū trimisū franco e 10 cr.; 50 exemplare 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

Totū acolo sē plătescu cu prețuri urcate acțiunile dela „Albina“ și „Furnica“ și cu prețurile originale acțiunile dela

8—20

„Ardeleana,“ „Mureșiana,“ „Timișana“ și „Economulū.“